

KRONIKA OBCE HNĚVOTÍN

1991

Sepsala

Jindřiška Flášarová

Tak, jako všechna města a obce naší vlasti, byl i Hněvotín ovlivněn současnou politicko-hospodářskou situací nejen u nás, ale i ve světě.

Strach z válečného konfliktu se projevil začátkem roku, kdy krize v Perském zálivu vyvrcholila válečným konfliktem. I naši vojáci zde bojovali a doprovázel je strach, aby se tento konflikt nerozšířil na celý svět. Posledním dnem února byl zažehnán poražením Saddáma Husajna a byl nahrazen strachem o zaměstnání. Propouštění z práce se v nemalé míře týkalo i občanů naší obce. Sehnat znovu práci ženám kolen padesátky se stávalo neřešitelným problémem.

Výrazně v negativním smyslu se projevil fakt, že se při řešení problémů přechodu od totalitní moci dávala přednost otázkám politickým před ekonomickými. Nejvíce se to projevilo ve vztahu Čechů a Slováků. Na Slovensku se začaly ozývat hlasy, které chtěly samostatnost Slovenska, vzpomínaly s hrdostí na desetileté trvání Slovenské republiky, která vznikla pod patronací Hitlera. Prezident Havel za této situace doporučoval referendum na Slovensku, které by ukázalo, zda si národ přeje či nepřeje svrchovanost. Poslanci FS tento prezidentův návrh neschválili, tušili, že lidé by s jejich politikou nevyslovili souhlas.

Dohadování o kompetencích republik zdržovalo FS a vládu při řešení hospodářských problémů, kterých stále přibývalo. Periodicky se zvyšovaly ceny potravin a veškerého zboží, chybělo schválení zákonů, které by umožňovaly potrestání za nezákonný prodej a předražování.

Vláda schválila všem občanům měsíční příspěvek na liberalizaci cen, což byla při stálém zdražování na konci roku jen almužna. Mzdy zůstaly na stejné výši, a tak ve většině rodin došlo ke snížení životní úrovně.

Nespokojenost vzrůstá, apatie a nezájem o dění také, důchodcům je vyčítáno, že dostali k jejich malým důchodům přidáno. Záporné charakterové vlastnosti se začaly hlasitě projevovat nejen zvýšenou kriminalitou, ale i vzájemnými vztahy mezi lidmi.

Koncem roku začala kuponová privatizace, což je vlastně rozprodej první části státního majetku mezi občany – budoucími akcionáři. Každý občan od 18 let si může zakoupit pouze 1 kuponovou knížku za 35 Kčs a 1 kuponovou známku za 1 000 Kčs. Zájem občanů je zatím pramalý.

Od 15. června do 30. září proběhla v Praze Všeobecná výstava, na které bylo i několik občanů od nás. Největší atrakcí zde byla barevná fontána s motivy Smetanovy hudby, což byl skutečně nádherný zážitek. Pokud se návštěvnosti týká, byla tato výstava zcela neúspěšná a skončila velkým finančním prodělkem. Drahé vstupné a nezlevněná cesta do Prahy i zhoršená životní úroveň se zde projevily. I od nás jelo na výstavu podstatně méně lidí než jiná léta.

Celý minulý rok dochází k odškodňování z doby totalitního režimu, hovoří se o navrácení majetku nejen církvím, ale i šlechtě. Peníze, získané nekalým způsobem za dřívějšího režimu i dnes, nacházejí své uplatnění v dražbách obchodů a provozoven. Našeho hospodářství se zmocňují bývalí prominenti s balíky „špinavých“ peněz a stejně tak i bývalí veksláci a podvodníci, kteří se spolčovali do mafí a ovládali trh.

Velmi diskutovaným problémem se stala připravovaná německo-československá smlouva hlavně proto, že dlouhou dobu při jejím projednávání nebyly známy podmínky, o kterých se psalo v novinách stále jen v dohadách. Po zveřejnění největší nesouhlas byl s termínem „vyhnání“ místo „odsun“ a „hranice“ místo „státní hranice“. Nesouhlas byl veliký i při omluvě našeho prezidenta Havla při návštěvě německého prezidenta u nás, kdy se prezident Havel omlouval za způsob odsunu a za to, že k němu nemělo nikdy dojít. Současná politická garnitura nějak rychle zapoměla, proč vlastně k odsunu došlo a že se na něm domluvily velmoci. Požadavky sudetských Němců před válkou skončily rozbitím republiky a následně šestiletou krutou druhou světovou válkou, kterou vyprovokovali právě němečtí fašisté, ke kterým se většina sudetských Němců hlásila. Surovosti při nezákonném odsunu jsou posuzovány dnešními očima, nikoliv atmosférou období krátce po válce.

Konec roku byl dále poznamenám rozpadem Sovětského svazu a odstoupením prezidenta Gorbačova.

Naděje lidí, že všechno půjde rychle a bez větších obětí, je pryč. Nevyhýbá se nám ani vysoká kriminalita, rozpad vnitřního i zahraničního trhu, dohadování politiků. Rozpad Občanského fóra v politické strany se dal předpokládat, takže

příští rok při volbách si každý bude moci vybrat z více než sta stran podle jejich programu.

Důvěra ve vládu a Federální shromáždění klesá, důvěra v prezidenta Havla hlavně v českých zemích stále trvá. Jen naivní lidé mohli věřit, že přebudování státu od základů opět ke kapitalismu a demokracii se obejde bez problémů. A přesto je nutné vydržet, aby demokracie a prosperita našla u nás své stálé místo.

Obyvatelstvo

V letošním roce 2. a 3. března bylo provedeno sčítání lidu, domů a bytů. V naší obci je prováděli pan Bartl Jiří, Flášar Karel a Nehyba Karel. Jejich kontrolorem byl pan Toman Jiří.

Údaje ze sčítání nelze považovat za zcela přesné, protože občané nebyli ze zákona povinni odpovídat pravdivě, záleželo jen na nich samých, co do sčítacích listů uvedou. Některá zajímavá čísla z naší obce podle předběžných výsledků vydaných okresním oddělením Českého statistického úřadu v Olomouci. Zjištěné údaje odpovídají stavu o půlnoci z 2. ne 3. března tohoto roku.

Vysvětlivky:

- Ekonomicky aktivní osoby jsou trvale bydlící osoby v pracovním poměru, členové zemědělských a výrobních družstev, ženy na mateřské dovolené a osoby hledající zaměstnání. Sem patří i pracující důchodci, vojáci základní a náhradní služby, osoby ve vazbě či ve výkonu trestu v produktivním věku.
- Vyjíždějící z obce jsou ekonomicky aktivní osoby, jejichž zapsané místo bydliště bylo v jiné obci, než měly své trvalé bydliště.

Počet obyvatel – 1036	žen – 532	mužů – 504
z toho vyjíždějících – 392		do 15 let – 234
osoby ekonomicky aktivní – 392	z toho muži – 287	ženy – 238
práce schopných mužů – 321	žen – 277	
důchodců – 204	z toho mužů – 65	žen – 139
podle národnosti:	česká – 762	slovenská – 20
	moravská – 251	německá – 3
náboženství: řím.kat. – 499	pravosl. – 40	čs.hus. – 20
č.br.evang. – 14	slez.evang. – 4	ostatní – 1
bez vyznání – 256	nezjištěno – 202	

Základní údaje o domovním a bytovém fondu:

domy celkem – 304	trvale obydlené – 275	
byty celkem – 374	trvale obydlené – 343	v rod.dom. – 324
ústřední nebo etážové topení – 268 bytů – 78,1 %		
koupelna nebo sprchový kout – 304 bytů – 88,6 %		
automatická pračka – 119 bytů – 34,7 %		
barevný televizor – 219 bytů – 63,8 %		
telefon – 12 bytů – 3,5 %		
osobní auto – 155 bytů – 45,2 %		

V průměru je 18,8 % na jednu osobu obytné plochy. Chatu ani chalupu nikdo nevlastní. Údaje o vybavení domácností automatickou pračkou, barevným televizorem, telefonem a rekreačním objektem nejsou úplné, protože část domácností vybavení nezapsala.

Letošní sčítání bylo v pořadí sedmé za dobu existence naší republiky. Sčítání probíhala v desetiletých intervalech. Cyklus byl narušen jen v době druhé světové války. V obsahu a metodice dodrželo naše sčítání doporučení orgánů OSN.

Příprava a provedení letošního sčítání bylo ovlivněno zásadní změnou společenských podmínek. Zajišťování přípravných prací zahájily zanikající národní výbory, pokračovala v nich a vlastní realizaci zabezpečovala nová městská a obecní zastupitelstva. Nepříznivě na průběh sčítání působil, ve větší míře než dříve se projevující, nesouhlasný až odmítavý přístup některých občanů k této akci, což se projevilo i v naší obci. Značnou měrou ovlivnily vztah obyvatelstva ke sčítání některé relace sdělovacích prostředků, poslanců apod., mnohdy založené na nepřesných nebo i nesprávných informacích o sčítání. Přes velké potíže se zajištěním sčítání je možno výsledek označit za dobrý a získaná data v převážné většině případů za využitelná.

Proti předchozímu sčítání byly letos ve zjišťování dvě základní odlišnosti. Poprvé od roku 1950 byla dána možnost vyjádřit vztah k náboženskému vyznání. Druhou zásadní změnou je podstatné rozšíření škály sledovaných národností. Zde byly určité nejasnosti, které ovlivnily hodnotu zjištěných údajů. Jedná se o moravskou a slezskou národnost. S možností uvádět tyto národnosti se nepočítalo a byly tak i připraveny sčítací archy. Teprve asi 14 dní před rozhodujícím dnem sčítání byla dohodnuta možnost uvádět zmíněné národnosti. V naší obci toho využilo 251 občanů.

V letošním roce se z obce odstěhovalo 17 občanů a přistěhovalo 44 občanů. Bylo uzavřeno 14 sňatků – 3 na zámku v Náměšti, 1 v Ostravě a 10 v Olomouci na radnici. Bohužel došlo i ke třem rozvodům – na celostátní průměr je to malý

počet, ale ani toto množství netěší. Narodilo se 14 dětí, což je o 4 více, než zemřelo občanů.

Záznam o nejstarších občanech rozšiřuji o obyvatele od 80 let.

- 1892 – 99 let – Bokůvková Marie
- 1897 – 94 let – Fišrová Františka, Nováková Marie
- 1902 – 89 let – Scheerová Helena
- 1903 – 88 let – Řezková Marie
- 1904 – 87 let – Procházková Žofie
- 1905 – 86 let – Komínková Julie, Sýkorová Štěpánka
- 1906 – 85 let – Mikel Josef, Slezáková Marie
- 1907 – 84 let – Beránková Marie, Krajíčková Marie
- 1908 – 83 let – Kozlovský Josef, Petrášová Gizela,
Šromová Ludmila
- 1909 – 82 let – Gluchová Berta, Loutocká Anežka,
Vychodilová Marie
- 1910 – 81 let – Dohnalová Marie, Gluch Jan, Klevarová Matylda,
Kočí Emilie, Staňková Stanislava, Truksová Marie,
Vágner Rudolf
- 1911 – 80 let – Albrechtová Marie, Bednář Jaroslav, Eliášová Františka,
Kusala Rudolf, Murzynová Marie, Pokorná Božena,
Roušal Josef

V letošním roce nezemřel nikdo v tomto věku.

Obecní úřad

Po loňských listopadových volbách do obecních úřadů byl zrušen název místní národní výbor a nahrazen názvem Obecní úřad.

Hned v první lednové schůzi byl schválen plat starosty 1 500 Kčs, plat neuvolněného zástupce 1 200 Kčs a odměny předsedům komisí 80 Kčs. Vedoucí SPOZ bude dostávat odměnu 60 Kčs.

Proběhlo celkem 9 jednání obecního zastupitelstva, z toho 8 veřejných a 1 pracovní. Komisím byli schváleni navržené členové.

Kontrolní	předseda: Albrecht Václav	členové: Kreuzer Radomír Polák Vladimír Varhaník Vít
Finanční	Bernát Jan	Dr. Mlčoch Vladimír Hubáčková Božena Mikšíková Jaroslava
Školská a kulturní	Dostálová Ivana od 14. 12. provdaná Mířková	Dokoupil Josef Stoličková Vlasta Klevarová Marie Mádlová Jana Svák Radko
Sociální a zdravotní	Ženožička Jaroslav	Macounová Zdeňka Navrátilová Drahomíra Nováková Věra Dostálová Ludmila Ženožičková Anna
Pro dopravu a bezpečnost	Studený Josef	Procházka Rudolf Líčka Antonín Svoboda Miroslav Komínek Vladimír
Pro obchod a služby	Toman Jiří	Piterka Josef Ing. Dostál Tomáš
Zemědělská	Křížek Josef	Bajgar Radovan Ištvánek Radek Svoboda Leoš
Výstavby	Blechta Milan bývalý předseda MNV	Čtvrtlík Zdeněk Vlček Milan

Dále byl zvolen zástupce do okresního shromáždění za několik obcí, jímž se stal pro nás Ing. Chyba, starosta z Choliny. Návrh byl z jednání 17.12.1990.

Velkým problémem pro obec je likvidace tuhého domovního odpadu. Skládku ve Skále byla předána do užívání podniku Sigma Lutín, protože obec neměla a zatím v dohledné době nebude mít peníze na nutnou rekultivaci. Do 31.12.1993 má být skládkování ukončeno, což je pro obec naprosto nepřijatelné. Prošlo několik jednání se zástupci Sigmy Lutín o povolení aspoň do roku 1996 a zatím nedošlo k dohodě.

Sama skládka, a hlavně její i vzdálenější okolí, je ve velmi špatném stavu. Byly stanoveny úřední hodiny a poplatek za kubík. Občané nejsou ochotni platit za svůj odpad, a proto v nestřeženém okamžiku svůj odpad vysypou do příkopu či křoví při cestě nebo do blízkého lesíka. Pokud by toto okolí se skládkou mělo být hlídáno, nestačil by jeden hlídač se psem.

Byla vypracována smlouva s technickými službami o odvozu popela a odpadků – zatím cena 97 Kčs ročně se změní na 324 Kčs. Občané na tyto ceny odpovídají odhlášením popelnic nejen u domů s plynovým vytápěním, což ovšem není žádné řešení. Tento úkol bude tvrdým oříškem pro příští rok, kdy občané, kteří odhlásili popelnici, budou postaveni před problém, kam s odpady? Odhlášení nelze zakázat a dokazování vysypání odpadu mimo obec se stane velkým problémem. To budeme hlídat jeden druhého?

V březnové schůzi bylo slíbeno dokončení plynofikace obce, které se táhne již více jak 10 let. Po zkušenostech z dřívějších let převládala nedůvěra ve splnění slibu. Ale díky místostarostovi panu Janu Bernátovi a jeho organizačním schopnostem, kdy dokázal zajistit finance i pracovníky z plynárny, byla plynofikace prakticky dokončena. Zbývá odvoz hlíny z vykopávek. Finanční prostředky byly získány i prodejem domu čp. 97 - bývalé pracoviště Rudných dolů z Jeseníku, pronajaté od obce – firmě EDOTT – ocenění bylo 481 278 Kčs, podařilo se prodat za 720 000 Kčs.

V květnu onemocněl starosta pan Doležal a vzhledem k vážnosti choroby po uzdravení požádal o odstoupení funkce. Proto 25. září vzalo zastupitelstvo na vědomí jeho žádost o odstoupení a na 28. října, na výročí vzniku republiky, byla svolána mimořádná schůze. Na ní byl 7 hlasy zvolen starostou pan Bernát a jeho zástupcem se stal bývalý starosta, takže si vlastně vyměnili místa.

Průřezem dokumentace o jednáních obecního zastupitelstva je evidentní, že se v tomto roce potýkalo s mnoha problémy k zajištění dobrého chodu obce. I když se všechno nepodařilo, je možno například na plynofikaci obce ukázat, že obecní zastupitelstvo mělo snahu odvést co nejlepší práci a pozvednout obec ekologicky o stupínek výš. V této souvislosti je nutno kriticky poukázat na malý zájem občanů o veřejný život. Na zasedáních zastupitelstva je minimální účast občanů, v neposlední řadě je i malý zájem o udržování pořádku před domy a jejich okolí.

Je zřejmé, že obecní zastupitelstvo může přijímat sebelepší záměry, ale bez zájmu občanů a jejich aktivity jsou těžko uskutečnitelné. Bude nutné řešit i otázku umístění popelnic před domy v obci, neboť fronty popelnic podél ulic nezkrášlují obec a nepřispívají ke kulturnímu prostředí. Ani nová vyhláška, kterou předložila kontrolní komise a týká se životního prostředí a čistoty obce, zatím ke zlepšení situace nepomohla. Bude asi nutno přistoupit ke tvrdým a nekompromisním opatřením.

Málo financí přispívá i k tomu, že zatím nemůže být řešeno generální opravou osvětlení v obci. Provádí se jen běžná údržba a stále jsou v obci některé ulice neosvětleny, a i toto přispívá k nespokojenosti občanů.

Tytéž finanční problémy způsobily, že nezbývá zatím na opravy komunikací ani na dokončení Domu pečovatelské služby, kde stále není dokončena prádelna a omítky ze dvora, ani úprava budoucího parčíku.

Díky iniciativě starosty a jeho zástupce se některé pomalu řeší v rámci současných možností.

Zpráva o hospodaření Obecního úřadu v Hněvotíně za rok 1991

PŘÍJMY

druh příjmu	rozpočet	posílení rozp.	plnění	
domovní daň	45 000,-		44 404,40	Kčs
správní poplatek	2 000,-		670,-	
vodné a stočné	55 000,-		53 210,85	
pronájem pozemku	1 000,-		855,-	
stravné v ŠJ	285 000,-		296 842,30	
nájemné	95 000,-		102 896,30	
odvoz popela	18 000,-		19 140,-	
pronájem hrob. místa	1 000,-		896,-	
kultura (Jednota)	15 000,-		14 923,-	
úrok u SBČs	-		478,77	
nahodilé příjmy	-		16 826,-	
poplatek ze psů	-		5 340,-	
zemědělská daň	97 000,-		87 716,-	
daň z příjmů obyvatel	30 000,-		33 909,-	
přebytky provozoven	20 000,-		27 529,03	
plánované dotace	261 000,-		685 578,-	
podíl na státních př.	743 000,-		318 422,-	
mimořádné dotace	-	375 000,-	375 000,-	
tržby mandlovný a čistírny	-		13 129,10	
popl. z prodeje cigaret	-		16 499,-	
dislokační poplatek	-		12 182,-	
pokuty	-		500,-	
poplatek z místa	-		220,-	
převod z účtu 1038	-	400 000,-	400 000,-	
převod z účtu FRR	-	37 900,-	37 900,-	
dotace na volby	-	2 204,-	2 204,-	
dotace na valorizaci mezd	-	13 881,-	13 881,-	
celkem	1 668 000,-	828 985,-	2 580 194,21	Kčs

Rozpis mimořádných dotací 375 000,- Kč

doprava – úprava křižovatky	50 000,-	Kčs
valorizace školství	25 000,-	
valorizace školství	160 000,-	
valorizace soc. věcí	10 000,-	
valorizace sociálních věcí	30 000,-	
valorizace místního hospodářství	74 000,-	
valorizace sociálních věcí	26 000,-	
celkem	375 000,-	Kčs

Nedoplatky

daň domovní	-	
správní poplatek	-	
poplatek ze psa	20,-	Kčs
vodné a stočné	98,40	
	6,40	
vodné a stočné celkem	104,80	
pronájem pozemků	-	
stravné ve škol. jíd.	-	
nájemné	448,-	
odvoz popela	120,-	
	120,-	
	60,-	
odvoz popela celkem	300,-	
dislokační poplatek ZD	5 041,-	Kčs

VÝDAJE

druh vydání	upravený rozpočet	čerpání	
vodní hospodářství	150 000,-	137 249,29	Kčs
doprava (místní komunikace)	70 000,-	41 375,88	
mateřská škola	30 000,-	30 512,04	
základní škola	285 000,-	277 434,78	
školní jídelna	470 000,-	400 910,94	
osvětová beseda	150 000,-	207 677,45	
požární ochrana	10 000,-	11 363,22	
aktiv pro obč. záležitosti	2 000,-	1 100,30	
vnitřní správa	55 000,-	131 084,68	
MH – bytový majetek	150 000,-	160 110,87	
– veřejné osvětlení	129 000,-	114 086,12	
provozovny do 30. 6. 1991	2 000,-	6 109,82	
sociální – doplňková péče	79 000,-	45 881,-	
plynofikace obce	446 000,-	783 958,90	
náklady na dům č. 97 (plyn, el.)	-	6 002,51	
ČOV	15 000,-	14 750,-	
mandlovna a čistírna od 1. 7. 91	-	9 542,-	
MH – ostatní činnost (Bělorus)	-	11 072,-	
mezisoučet	2 043 000,-	2 390 221,80	
posílení rozpočtu z 1038	400 000,-		
převod z FRR	37 900,-		
okr. úř. náklady na volby	2 204,-		
okr. úř. valorizace mezd	13 881,-		
celkem	2 496 985,-	2 390 221,80	Kčs

REKAPITULACE

Počáteční stav na účtu u SDCs k 1. 1. 1991	59 669,15	Kčs
Příjmy v roce 1991	2 580 195,21	
Příjmy celkem	2 639 863,36	
Výdaje v roce 1991	2 390 221,80	
Rozdíl	249 641,56	Kčs

k 31. 12. 1991	stav na běžném účtu 9005	249 669,15	Kčs
	stav na účtu 5423-811	34,18	
	stav na účtu 1038	-	
	pokladní hotovost	-	
	celkem	249 641,56	Kčs

FRR zůstatek z roku 1990 100,48 Kčs

Tato pokladní zpráva byla připravena pro zastupitelstvo na 16. ledna 1992.

Obchod, služby, řemesla

Prodejna Jednoty byla postavena v padesátých letech. Tehdy byla pro obec pokrokem, dnes v nevyhovujícím a dezolátním stavu, na což bylo upozorňováno již několik let. Bylo zde vytápění kamny přímo v prodejně, chybělo sociální zařízení i skladovací prostory. Na tento rok byla naplánována oprava s přístavbou skladů, která podle předběžných slibů měla být hotova nejpozději do konce roku. V obci bylo zrušeno Pohostinství Jednoty a do těchto prostor se prodejna potravin přestěhovala. Po dobu 14 dní zde byl pouze náhradní prodej mléka a pečiva mezi dveřmi, protože obec jinou prodejnu v této době neměla. Oprava se protahuje, není naděje na dokončení ani do prvního čtvrtletí příštího roku. Přistavují se nové sklady, sociální zařízení – sprcha a WC – dále kancelář, zařizuje se plynové ústřední topení, na původní budově se vyměňuje střecha. Uprav mnoho, proto není divu, že necelého půl roku na ni nestačí a konec není v dohledu. Jak to dělali naši předkové dříve, že bez strojního zařízení dokázali v krátké době stavět takové budovy, které přetrvávají do dnešních dnů?

V budově čp. 97 bývaly kanceláře Rudných dolů Jeseník. Postavili si administrativní budovu v Olomouci, pronájem budovy zrušili a kanceláře odstěhovali do Olomouce. Obecní zastupitelstvo se rozhodlo budovu prodat, aby měla obec na dokončení plynofikace. Koupila ji firma EDOTT – zkratka pro majitele Edvard Kožešník a Otto Petr, spolumajitel i Edvard Kožešník junior z Olomouce – a 10. října zde otevřela prodejnu potravin, drogerie a průmyslového

zboží. Pro prodejnu Jednoty vznikla velká konkurence, hodně zboží bylo v EDOTTU levnější. Na začátku roku měla prodejna Jednoty 5 prodavaček, ke konci roku byly 2 propuštěny, protože prodej klesl o více jak 50 %.

Srovnáme otevírací dobu obou prodejen:

	Jednota	EDOTT
Pondělí	7:30 – 16:00	7:30 – 18:30
Úterý	7:30 – 16:00	7:30 – 18:30
Středa	7:30 – 12:00	7:30 – 18:30
Čtvrtek	7:30 – 17:00	7:30 – 18:30
Pátek	7:30 – 16:00	7:30 – 18:30
Sobota	7:30 – 11:00	7:30 – 12:00
Neděle	zavřeno	14:00 – 17:00

Není tedy divu, že Jednota ztrácí kupující.

V obci také tento rok bylo zrušeno průmyslové zboží a prodej textilu vedle Obecního úřadu. Vedoucí paní Irena Srnečková nastoupila do prodejny EDOTT i s oběma prodavačkami. Ačkoliv byla prodejna co do rozlohy malá, bylo na paní Srnečkovou spolehnoutí, že co není v obchodě právě teď, sežene, pokud toto zboží bude ve velkoobchodu na skladě. Skoro si myslím, že je pro obec škoda, že paní Srnečková neměla tolik odvahy převzít prodej v budově čp. 97 sama

V EDOTTu dnes prodávají sklo, porcelán, hračky, výrobky z umělé hmoty, je tu papírnictví i pomůcky pro kutily a samozřejmě potraviny s velkým výběrem našeho i západního zboží.

Konkurencí drogerii a papírnictví v EDOTTu se stala malá prodejna drogerie hned vedle. Vznikla v prostorech chodby rodinného domku. Manželé Křížkovi tady neplatí nájem, a proto je jejich zboží levnější. Například v EDOTTU stel Vizír na praní 152 Kčs, u Křížků 140 Kčs.

Obchody se privatizují, naše řeznictví privatizaci nepřežilo – chybí voda a sociální zařízení. To, co bylo možné dříve, dnes není povoleno. Tato ztráta možnosti koupit si u velmi šikovné a milé paní vedoucí Aleny Urbančíkové maso a uzeniny těžce postihla naše hospodyňky. Salám a balíčkové maso se prodává v EDOTTu, ale balíčkové maso se u nás kupuje jen z nutnosti, takže jezdíme pro maso do Olomouce nebo do Lutína. O otevření řeznictví zažádali pan Všeticka a pan Ženožička, ale musí si napřed vybudovat prostory pro prodej, takže to nebude tak brzy, jak bychom si přáli.

Nezůstalo jen u otevření EDOTTU, ale začátkem prosince jsme se dočkali nové prodejny textilu a obuvi v prostorách budovy pošty, kde je vedoucí paní Molerová. Obchod má pěkný název – LENA. Bezmála ve stejné době otevřela svůj kiosek u autobusové zastávky paní Marie Čtvrtlíková. Zde se prodává pivo, limonády, alkohol, saláty, uzeniny pečivo, chléb i zákusky. Lze tu dostat i některé druhy potravinářského zboží. Tato prodejna má otevřeno 7 dní v týdnu.

Už i řezané květiny jako karafiáty, frézie, gerbery nebo orchideje je možno si u nás po celý rok koupit na křižovatce u Rozsivalů.

Zvýšila se možnost nákupů, je zde předpoklad při vzájemné konkurenci zlepšit nabídku i ceny.

Sběrna čistírny a mandl byl pro obec prodělečný. Aby tato služba nemusela být zrušena, rozhodlo představenstvo, že k ceně se připočítá 25 %. Občané jsou spokojeni, že s čištěním šatstva a mandlováním nemusí jezdit do města.

Po létech jsme se dočkali otevření různých provozoven a služeb.

Stolařství:	Nerad Jiří, Hněvotín č. 26
	Hryzbil Břetislav, č. 22
Stolařství a zámečnictví:	Svoboda Miroslav
Autoopravna:	Mádl Tomáš, č. 73
	Podivínský Luděk, č. 291
Autodoprava:	Čtvrtlík Miroslav
Krejčovství:	Křížková Vlasta, č. 12
Kožešnictví:	Vágnerová Hana, č. 23
Kadeřnictví:	Punčochářová Ivana, č. 213, spojeno s občerstvením
Oprava obuvi:	Srneček Miroslav, č. 210
Oprava čerpacích zařízení:	Dostál Milan, č. 312
Kanceláře fy OTIS	Ing. Zajíc, č. 257

V létě bylo zrušeno Pohostinství Jednoty a je zde nyní jen hostinec na hřišti FC Hněvotín, malé občerstvení v kadeřnictví a kiosek u autobusové zastávky, což je velmi málo a také málo kulturní prostředí. Firma EDOTT předpokládá pro příští rok otevření občerstvení venku se zákusky, nápoji a zmrzlinou.

V obci i nadále zůstává výroba keramiky KERAMO. I zde ovšem došlo ke změnám. Manželé Klapetkovi, dřívější zaměstnanci, mají nyní vlastní dílnu v Olomouci a panu Horákovi jezdí pomáhat již jenom studenti. Firma prosperuje, prodává i do ciziny. Čeká již jen na zapojení plynofikace až do prostorů dílen.

Zemědělství

Změny, které začaly minulý rok v družstvu BLATA, pokračovaly i letos. JZD BLATA se definitivně rozdělilo do 3 družstev:

- ZD Hněvotín – 1 186 ha + Topolany
předseda Kubíček Ivo, bývalý vedoucí střediska v Hněvotíně /agronom/
- ZD Nedvězí – 1 186 ha + Slavonín, Nemilany, Novosady
Ing. Pešula Antonín, bývalý předseda
- ZD Bystročice – 650 ha + Žerůvky
Ing. Zatloukal Ladislav, bývalý agronom, chmelář

Jediný Ing. Zatloukal bydlí tam, kde sídlí družstvo. V hněvotínském družstvu už koncem roku se stalo kritizovaným problémem předsedovo bydliště v Olšanech.

Složení představenstva nového družstva:

- Kubíček Ivo – předseda /bytem Olšany/
Ing. Dostál Luděk – agronom /Nedvězí/
Stolička František – zootechnik /Hněvotín/
Mádl Josef – mechanizátor, místopředseda /Hněvotín/
Mazalová Marta – ekonomka /Topolany/ – jediný vlastník půdy z představenstva
Škoda Vojtěch – stavební technik /Olomouc/
Milková Božena – ošetřovatelka telat /Hněvotín/
Kočí Anna – pracovnice rostlinné výroby /Hněvotín/
Dofek Josef – krmič /Topolany/
Vilímcová Jiřina – ošetřovatelka prasnic /Topolany/
Hrudník Ladislav – traktorista /Hněvotín/

V družstvu je nyní 225 pracovníků, z toho 127 činných.

Restituce – návrat půdy a nemovitostí darovaných v nouzi státu. Toto slovo se ozývalo celý rok ve všech pádech, zemědělci netrpělivě čekali na odhlasování restitučního zákona ve Federálním shromáždění. Našeho družstva se restituce dotýkají jen okrajově, ale bez tohoto zákona nemohla být provedena transformace. Znění zákona, které po mnoha doplňcích bylo odhlasováno, zemědělce zklamalo. Nejsou se zněním zákona spokojeni, přesto musí v příštím roce přistoupit k transformaci, neboť pokud k ní nedojde do konce roku 1992, dojde k likvidaci družstva. Zemědělci celou situaci považují za rozbíjení potravinové základny našeho státu. Zákon byl odhlasován až koncem roku.

Rozdělení družstva do 3 celků je pro všechny zúčastněné velmi výhodné, jen v Nedvězí zůstal velkokapacitní teletník, který je ztrátový. Tato ztráta byla proto rozdělena mezi nově vzniklá družstva a pro Hněvotín to znamená dluh 1 275 000 Kčs. Na tomto teletníku se bude družstvo podílet i nadále, má zde investiční podíl 4 298 000 Kčs a provozní podíl 1 026 000 Kčs.

Na rozdíl od jiných družstev v republice nehrozí našemu družstvu rozpad z důvodů finančních – dluh v lednu byl kolem 6 000 000 Kčs. Díky výnosům v rostlinné výrobě se podařilo vše splatit. Zůstává pouze úvěr u Konsolidační banky, kde je dluh 2 453 000 Kčs splatný do konce roku 1999 s výhodným úrokem 10,5 % a možností částečného odpuštění dluhu státem.

V rostlinné výrobě bylo dosaženo úspěchů např. u pšenice, která ze 40 % byla prodána jako potravinářská, to znamená nejlepší jakosti. Ječmen byl prodán z 80 % jako sladovnický, tedy opět za nejvyšší cenu. Cukrovka měla 18,1 % cukernatosti, zařazena do nejvyšší jakosti. V letošním roce družstevníci zkoušeli na 2 hektarech novou plodinu – okurky nakládačky – se ziskem 90 000 Kčs. Letos byly vyhlášeny vysoké pokuty za krádež cibule i okurek, a protože hlídači měli psa a při dopadení zloděje nekompromisně pokutu požadovali, velmi rychle se tato zpráva rozšířila a krádeže byli ojedinelé.

Po rozdělení družstva zůstalo našemu družstvu 12 ha chmelnic s průměrným výnosem, ale vysoké kvality. Proto byly chmelnice letos rozšířeny o dalších 5 ha.

Živočišná výroba byla ztrátová – 2 836 000 Kčs – což bylo způsobeno poklesem výstupních cen až o 30 % a zvýšením vstupů o více jak 100 % - ke konci roku se ustálila cena vepřového na 32 Kčs za kilogram, čímž tato výroba nebyla ztrátová. Tato situace vedla představenstvo k tomu, že začali rekonstruovat stáje býků na porodnu prasnic.

Pro zlepšení finanční situace se hledaly různé cesty. Jednou z nich bylo i navázání obchodních kontaktů se zahraničními partnery. Do Itálie prodávalo družstvo seno a do Německa řepné řízky.

Dále je při družstvu i přidružená výroba a to stolaři, hromosvodáři, stavební četa a kuchyně s ubytovnou. Finančně nejlépe si vedli hromosvodáři, zatím co

kuchyně je ztrátová. Důvod ztrát byl nasnadě – kuchyně je nová, proto jsou velké odpisy a je stavěna pro tisíc obědů, které se vozily mimo obvod obce, po zdražení nafty, benzinu a potravin zájem o obědy hluboko klesl. Začátkem roku vařila kuchyně 800 obědů, koncem roku jen 290 strážníků – při ceně 20 Kčs za oběd se nelze divit. Odpadly dovozy obědů do Olomouce, kde se vznikem nových vývařoven odpadla podnikům nutnost s financováním dovozu jídla. Zůstává otázka, co dál. Zatím začali vařit knedlíky ve velkém pro odběratele v okolí obce a výdělek je na nich 80 000 Kčs. Dále se tu pořádají svatby i s možností ubytování na ubytovně. Zájemcům se natolik vycházelo vstříc, že se vařilo i z jejich potravin – např. maso, vejce apod. Na ubytovně je možnost ubytování pro 95 lidí s možností přistýlek. Ubytovna původně měla sloužit pro zemědělské brigádníky družstva BLATA na jaře a na podzim. Ubytovna byla přihlášena v Čedoku v Olomouci, ale zájem je nevelký, protože nejsou časté spoje ve večerních hodinách do Olomouce a zpět. Letos tu byli ubytováni Japonci a sem tam nějaký zájezd sportovců s vlastním autobusem.

V družstvu zůstaly průměry mezd na rozdíl od jiných družstev, kde poklesly, na stejné úrovni. Průměrný plat byl 3 000 Kčs čistého. Ztrácí se zájem důchodců o zájezdy. Peníze jsou, ale projevuje se celková apatie lidí.

Do konce roku se stále ještě nikdo nepřihlásil o soukromé hospodaření, pozemky si družstevníci i občané brali jen jako „záhumenek“ do velikosti 1 ha.

V tomto roce byly odhlasovány členské vklady, ale družstvo je těm, kdo je již zaplatil, musí vrátit, neboť nový zákon takovou praxi nepovoluje – platil, kdo neměl pole.

Mateřská škola

Ve výchovně vzdělávací činnosti došlo k zásadní změně. Mateřská škola neplní již funkci nultého ročníku základní školy, ale přispívá ke zvyšování kulturní a sociální úrovně péče o děti a vytváří základní předpoklady jejich pozdějšího vzdělávání. V praxi to znamená, že děti nejsou stresovány limitním časem a režim dne je naprosto uvolněný. Byla posílena nenásilnost, přirozenost a individualizace. Východiskem výchovné práce je nyní rozvíjení dítěte v přirozených činnostech. Poskytnutá volnost má být projevem důvěry v zodpovědnost učitelek vůči dětem a také ocenění jejich dlouhodobých snah o vytvoření přirozených podmínek života dětí v mateřské škole.

Spolupráce mateřské školy byla zaměřena na spolupráci se SRPŠ /svaz rodičů a přátel školy/. Patronátní smlouvy se ZD Hněvotín, KERAMO a ČSŽ nebyly obnoveny. ZD Hněvotín je nástupcem po ZD BLATA a má zatím svých problémů dostatek, KERAMO je v pronájmu a ČSŽ již nemá ty možnosti, hlavně finanční, jako dříve. Ještě letos od nich děti ke svému svátku dostaly 400 Kčs na hračky, jako jiná léta.

Obsazení školky zůstává stejné. V listopadu byl vyhlášen konkurs na místo ředitelky školy. Do něho se přihlásila pouze původní ředitelka paní Jarmila Dostálová. Konkursem neprošla, aniž by ji seznámili s důvodem negativního postupu konkurzní komise.

Složitá ekonomická situace způsobila snížení počtu objednávek výchovných programů. Z nabídek byl využit program „Poznáváme hudební nástroje“ a loutková pohádka v Lutíně.

Změnami prošla i oslava Dne dětí 1. června. ČSČK pro děti zorganizoval soutěže a hry s odměnami v prostoru před požární zbrojnicí. Dětem se takovéto oslavy moc líbily.

Obsazení školy zůstalo zatím stejné. Další konkurs bude příští rok. Lékařské péče pro děti beze změny.

Základní škola

Školní rok 1990/1991 byl prvním v rámci svobodného demokratického pojetí vzdělávání žáků na základní škole, které je nyní plně v rukou učitelů a závislé na úrovni každého z nich, na jeho odpovědnosti, vzdělanosti, humánnosti, morálce individuální a společenské.

Na léta 1990–1992 bylo rozpracováno Programové prohlášení Vlády České republiky pro Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Z hlediska změn ve výchovné vzdělávací soustavě hovoří o dvou základních problémech. Prvním je pojetí výchovy lidí jako předpokladu pro jejich vzájemné vztahy, druhým je diferenciaci vzdělání podle zájmu a schopností člověka spolu s možností jeho uplatnění. Hlavní zdroj obnovy naší výchovně vzdělávací soustavy je třeba hledat

mezi učiteli. Pro čínorodé a své práci oddané učitele je nutno vytvářet takové podmínky, aby mohli v procesu ozdravení školství sehrát důležitou roli.

V souladu s mezinárodními závazky byl otevřen prostor pluralitě ve školství v podobě škol státních, soukromých a církevních. Na půdě škol bylo umožněno vyučovat zájemce o náboženskou věrouku. Na škole byly vytvořeny 2 třídy z 22 dětí z Hněvotína, Lutína a Topolan, což je překvapující číslo, protože se počítalo s podstatně větším zájmem.

Vedení školy přistoupilo k rozdělení žáků v 5., 6. a 7. třídách podle jejich učebních výkonů a výsledků. Žáci s prospěchem do průměru 2,00 byli zařazeni do třídy B, žáci s horším průměrem do třídy A. V ostatních třídách se omezili jen na dělení v matematice a českém jazyce. Výsledky práce v obou typech tříd hodnotí učitelé kladně, složitější je hodnocení v oblasti chování, kde ve třídách A dochází k častějším kázeňským přestupkům. Žákům patrně chybí příklad žáka s výborným prospěchem a chováním. Dále jim chybí vzor při řešení situací, které vyžadují jistý stupeň samostatnosti. Učitelé dospěli k názoru, že vnější diferenciaci podle učebních výkonů není výrazně pozitivní, že účinnější bude výchovně vzdělávací práce smíšeného charakteru, to znamená diferencovat jen v základních náročných předmětech – matematice a jazycích.

Na škole došlo ke smutné události – po těžké nemoci 12. dubna zemřel ředitel školy pan Vladimír Čuka. Za školu se s ním v krematoriu 19. dubna rozloučila paní učitelka Jana Mádlová, kde vyzvedla jeho zásluhy o školu a obec.

Byl vyhlášen konkurs na místo ředitele školy, a do něho se nepřihlásila zástupkyně paní Alena Večeřová, přesto, že na ni učitelský sbor naléhal. Byla tedy tajným hlasováním zvolena zástupkyní školské veřejnosti do konkurzní komise pro školu Hněvotín. Konkurzní řízení proběhlo 28. května.

Členové konkurzní komise:

Dr. Ladislav Pluskal, vedoucí ped. oddělení, Olomouc

Jana Mádlová, členka školské komise Hněvotín

Sylva Fitříková, okresní školní inspektorka

Antonín Záboj, psycholog

Věra Mikulíková

Alena Večeřová

Do konkursu se přihlásili:

Dr. Ludmila Pešulová, učitelka ZD Tršice

Dr. Zdeňka Mikšíková, odborná asistentka PdF Olomouc

Věra Staržecová, učitelka Na Hradě ZŠ Olomouc

Lubomír Kalousek, učitel Středního odb. učiliště, Štursova, Olomouc

Tajným bodováním nedostal nikdo dostatek bodů, proto je paní Alena Večeřová i nadále pověřena řízením školy do doby jmenování nového ředitele, což se do konce roku nestalo. V září byl jmenován nový zástupce ředitele pan Jan Hándl, učitel s aprobací tělesná výchova a zeměpis – byl dlouhá léta trenérem vrcholového sportu na ČSTV ve Zlíně. Před nastoupením na naši školu učil krátkou dobu na škole Komenium v Olomouci.

Z mateřské dovolené se vrátily dvě paní učitelky, Vlasta Nováková a Dana Vrbová. Paní učitelka Zdena Dubská nastoupila za mateřskou dovolenou paní učitelky Aleny Reinerové. Ostatní zaměstnanci školy zůstávají stejní.

Základní organizace Českomoravského odborového svazu /ČMOS = ZO/

na škole má výbor v tomto složení:

předsedkyně:	Jana Mádlová
jednatel:	Jiří Toman
pokladní:	Jana Polýnková
členové:	J. Vyroubalová, L. Hýblová, M. Spurná, J. Maršálková

Změnila se i náplň práce odborového svazu. Dnes se ČMOS podílí na řešení pracovních otázek, odměn, finančních příspěvků na výchovně vzdělávací akce, připravuje návrhy do kolektivní smlouvy. Organizace má na škole 38 členů.

V SRPŠ výbor zůstal stejný, jen za zemřelého ředitele pana Čuku se schůzí zúčastňuje paní Alena Večeřová, pověřené vedením školy do doby nástupu ředitele.

Jako v minulých letech i nyní se žáci zúčastňují soutěží a olympiád. Svými vědomostmi obvykle dobře reprezentují školu, dostávají se přes školní a okrsková kola i do kol okresních.

Děti pracují v zájmových kroužcích i v nepovinných předmětech podle jejich zájmu.

Zájmové kroužky –	pěvecký (dva) –	Nováková, Večeřová
	dyslektický –	Šebestová – pro děti s poruchou čtení
	zdravotní –	Žváčková
	výtvarný –	Mádlová
	francouzský –	Bajgarová
Nepovinné předměty –	zájmová matematika –	Jordánová
	zdravotní tělesná výchova –	Šubová
	cvičení z ČJ 5., 6. a 7. r. –	Bajgarová, Zapletalová

cvičení M –	řed. Čuka, 2. pol. Polýnková
němčina, konverzace –	Bajgarová
sportovní hry –	Šubová, Polýnková, Toman
ekologické praktikum –	Toman

Rodiče již nejsou ochotni se zapojovat do zlepšování školního prostředí, proto je využívána práce soukromníků za plat. Na těchto činnostech se ve velké míře podíleli žáci 7. a 8. ročníků, za což jim bylo vysloveno poděkování. Aktivita pedagogických pracovníků se projevila při úklidu okolí školy a školního pozemku, kde spolu s žáky odpracovali 242 hodin. Žáci, kteří navštěvují ekologické praktikum vysázeli do prostředí obce 500 stromků, vypěstovaných panem učitelem Tomanem na školním pozemku. Z tohoto pozemku škola vracela zpět do vlastnictví manželům Krčkovým část, zbytek lze vrátit po odstěhování skleníku na jiné místo, náhradní pozemek odmítli.

Zelenina a ovoce ze školní zahrady se spotřebovalo v jídelně.

Vzhledem k nezájmu Sběrných surovin žáci nesbírali odpadové suroviny. Jen v květnu převzali Sběrné suroviny 75 q železa, pro Sigmu bylo odevzdáno 75 kg textilií. O papír nebyl zájem. Sklady Sběrných surovin byly přeplněné, nebyly obnoveny kontrakty na vývoz starého papíru. Podmínky nabízené za vývoz papíru, byly pro nás nepřijatelné.

Sběr léčivých bylin a šípků, kterých je v okolí hodně, byl jako každý rok úspěšný.

Pro tíživou finanční situaci byl inventář školy doplňován jen nejnnutnějšími pomůckami, především pro výuku anglického jazyka.

Na závěr této kapitoly personální obsazení školských úřadů:

Ministerstvo školství: prof. RNDr. Petr Vopěnka

Školský referát okresního úřadu Olomouc: Antonín Svoboda,

Bohumil Kolář, vedoucí inspektor

Předsedkyně školské a kulturní komise v obci: Ivana Mifková, učitelka

ZŠ Fr. Stupky, Olomouc

Činnost organizací

Práce organizací ani v tomto roce nedoznala změn a je malá. Ve své sportovní činnosti pokračuje FC Hněvotín. ČSČK uspořádalo pro děti oslavu Dne dětí, o které píše v článku o mateřské škole. Také hasiči pokračují ve své činnosti, ale kulturní akce, jako například uspořádání bálu nebo diskotéky, nebyly. Důvod je velmi prostý, sál Kulturního domu je v havarijním stavu, nejsou zatím peníze na jeho opravu a sálek v ubytovně družstva pojme maximálně 150 lidí a nájem je dosti vysoký. Dříve se platilo jen za osvětlení a úklid. Ani hudba nezlevnila, právě naopak, takže vstupné by muselo být podstatně vyšší. Z obavy o prodělek, který by nebylo z čeho uhradit, akce se nekonají. Ani o zájezdy není zájem, takže když loni ČSŽ na zájezd doplácel, raději další již neorganizoval, doplatek by nebyl z čeho dát. K svátku matek místo dárku posílá ČSŽ již jen blahopřejnou pohlednici, protože na víc nejsou peníze, které by vydělávaly práce na bálech.

Stranické organizace, které jsou v obci, o sobě dají jistě vědět příští rok před volbami.

Tisk

Z novin a časopisů nejvíce odběratelů mají Zemědělské noviny, pak Rudé právo /sobotní nejvyšší odběr 49 ks/, Mladá fronta dnes, Svobodné slovo, Nová svoboda, Hanácké noviny a Stráž lidu. Ostatní deníky po 1 ks.

Z časopisů je to Televize, Rozhlas, Vlasta, Květy. Z dětských časopisů Sluníčko, Ohníček a Sedmička. Jinak jen po 1 nebo 2 kouscích.

Ještě i tento tok pokračovalo odhlašování tisku. Zdražení bylo velké, pokračuje stále, první tedy přišla na řadu kultura – odhlašování novin a časopisů. Nově vzniklá periodika nejsou vždy na stejně dobré úrovni, mnohá již zanikla. Konečně se přestaly na ulici veřejně prodávat sexuální a erotické časopisy, které neměly daleko od pornografie. Nejvíce zarážející bylo, že je prodávaly i děti školou povinné.

Dobré dětské časopisy na procvičení cizí řeči zatím ještě v naší obci nenacházejí velkou odezvu, a to je škoda.

Závěr

V tomto roce se podařilo dokončit plynofikaci a začalo se s opravou osvětlení obce. Po sčítání lidu bylo zjištěno, že obytná plocha na jednoho občana byla u nás bezmála o 2 m² větší. Pesimismus, který se u lidí objevuje, není na místě. Měli bychom umět ocenit, co se již změnilo k lepšímu a sami pomáhat ke zkrášlování. Vzhled obce o tom nesvědčí, doznal změn spíše k horšímu.

Pevně věřím, že v dalších letech nebudeme pokukovat po obcích v okolí, které se s čistotou a úpravností dovedly vyrovnat mnohem lépe než u nás.

Dá to obecnímu zastupitelstvu ještě hodně práce a starostí, aby příjezd do obce byl potěšením pro oko. Zatím ani autobusová zastávka není zrovna tou nejlepší vizitkou při příjezdu do naší obce. Pro zlepšení vzhledu jsou důležité i chodníky, které u nás buďto chybí, nebo jsou zarostlé a neudržované.

Slušelo by nám méně rozčilování nad tím, co by se mělo udělat a spoléhání na cizí pomoc, ale sami přiložit ruce k dílu pro radost svou i nás všech.

Zápis byl schválen komisí pro školství a kulturu dne 6. dubna 1992.

WEBOVÁ KOPIE